

Latvijas Republikas Satversmes tiesas sēde

2023. gada 19. maijā

Turpinājums

2023. gada 30. maijā

Sēdi vada Latvijas Republikas Satversmes tiesas priekšsēdētājs

Aldis Laviņš.

A. Laviņš.

Labdien!

Lūdzu, sēdieties!

Turpinām tiesas sēdi lietā Nr. 2022-31-03.

Iepriekšējā tiesas sēde noslēdzās tajā brīdī, kad beidzām uzklaut lietā pieaicināto personu Anitu Kovaļevskas kundzi.

Un kā beidzamā pieaicinātā persona lietā ir atlikusi Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības uzklautšana.

Un šajā tiesas sēdē arodbiedrību pārstāv tās priekšsēdētāja Inga Vanaga.

Vai personu apliecinoši dokumenti ir pārbaudīti?

L. Stutāne.

Dokumenti ir pārbaudīti.

A. Laviņš.

Paldies.

Vanagas kundze, aicinām jūs Satversmes tiesas tribīnītē paust arodbiedrības viedokli šajā lietā. Lūdzu!

I. Vanaga.

Cienījamie Satversmes tiesas tiesneši, šīs sēdes dalībnieki!

Pirmkārt, paldies, ka šī lieta tiek izskatīta, un paldies, ka ir iespēja arī paust viedokli.

Un paūzot savu viedokli, atsaukšos uz noteiktiem tiesību aktiem, kā arī centīšos ieskicēt tādu praktisko ikdienu šo pedagogu profesionālajā darba ikdienā, jo arī izlasīju šos visus dokumentus, kas ir jūsu rīcībā, un arī noskatījos šīs tiešraides un tiešām paldies arī par šīm kvalitatīvajām debatēm.

Nu, lūk. Tātad, šis pieteikums būtībā balstās uz to, lai tiktu ņemtas vērā pedagogu pamattiesības, pamatu pamatpienākumi, pamatatbildība un izglītības pamatprasības. Un tas, kā mēs to redzam, ka pedagogiem šis zemākais sliekšnis ir

noteikts vienāds un ar ļoti, ļoti minimālām atšķirībām, bet es uzsveru, ka mēs runājam par tā saukto bāzi jeb pamatu visiem pedagogiem. Un tāpēc arī ir Ministru kabineta noteikumi Nr. 445, kuri nosaka šo zemāko pedagogu darba samaksu, un tad ņem vērā izglītības pakāpes, jomas, arī noteiktus kvalitātes parametrus, kuri tālāk atkal šai zemākai darba samaksai tiek piemēroti un atalgojuma fonds var izveidoties lielāks.

Un tas, ko mēs secinām Izglītības likumā, kā 51. pants tur noteikti pedagogu vispārīgie pienākumi, ir noteiktas pedagogu tiesības, ir tiesību akti, kur ir noteiktas arī šīs izglītības prasības un arī tālākās izglītības gaitas, kuras ir obligātas un arī saistošas pirmsskolas pedagogiem, tāpēc mēs, analizējot šo tiesību aktus redzam, ka šī bāze, pamatiņš, ir visiem pedagogiem vienāds.

Nu, lūk. Un, arī analizējot vispārējās izglītības pakāpes un veidus, arī šeit mēs konstatējam, ka vispārējā izglītībā tādad ir šīs trīs pakāpes: pirmsskolas, pamatizglītība, vidējā, bet no šīm trim pakāpēm mēs konstatējam, ka tieši pirmsskolas pedagogi ir nevienlīdzīgā situācijā, salīdzinot ar pamatizglītības un vidējās izglītības pedagogiem. Tiesību akts nenosaka neviens... vismaz, ja mēs kādu tiesību aktu nepārzinām, mēs arī visu nevaram zināt, bet mēs vismaz neatrodam, ka no šīm visām trīs pakāpēm, piemēram, pamatizglītības pedagogiem būtu augstāks šis darba samaksas sliekšnis, jo viņi ir kā šī otrā pakāpe. Un arī analizējot vispārējās izglītības šos īpašos veidus, tur arī tiek norādīts, piemēram, speciālā izglītība un praksē dabā ir situācija, ka pirmsskolas izglītības iestādē strādā speciālās izglītības pedagogs, kuram saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 445 zemākā šī samaksa par stundu nedrīkst būt mazāka par 8,50 no 1. septembra būs tādad, un savukārt pirmsskolas skolotājam nedrīkstēs maksāt mazāk, ja stundas izteiksmē pārrēķina, kā 7,75. Bet viņi abi ir pedagogi, viņi abi strādā šajā pirmsskolas izglītības iestādē, protams, katram ir sava šī specifika, bet tajā pašā laikā vienā izglītības iestādē strādājošie un arī kopā ar šiem pirmsskolas vecuma bērniem, bet viņiem ir šī atšķirība. Un tas arī diemžēl arī kaitē kolektīva tādai mikrovidei.

Nu, lūk. Tad... jā, tas būtu caur šiem diviem likumiem, kā mēs arī saskatām šo nevienlīdzību.

Tad ir arī šis Reglamentēto profesiju likums, kas arī neizdala īpašāk pedagogus kādās izglītības pakāpēs vai jomās, bet šīs paaugstinātās profesionālās prasības tiek attiecinātas uz visiem pedagogiem. Tādad arī caur šī tiesību akta prizmu caurstrāvojas šis vienlīdzīgums arī šādā aspektā.

Un tad mēs esam analizējuši arī Ministru kabineta noteikumus... jā... tādad gan tos, kas nosaka tādad par profesiju klasifikatoru, par profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām. Mēs arī savā atbildes vēstulē esam pievienojuši šo tabulu, analizējot katrai šai pedagogu grupai, tādad, nu prasības, lai veiktu pedagoģisko darbību, tur ir attiecīgi ir noteikts, kas viņiem ir jāzina, kas jāprot, par ko viņš atbild un kāda ir izglītība... Un atšķirības, protams, zināmas nianšes ir

konstatējamās. Bet pamata bāze tomēr ir ļoti, ļoti līdzīga, un galvenie uzdevumi – mācību stundu, nodarbību vadīšana. Tātad šeit ir ļoti līdzīgi šie uzstādījumi, un arī citi pienākumi tur ir ļoti plaši izklāstīti un ar ļoti minimālām atšķirībām starp šiem pirmsskolas izglītības skolotājiem un vispārējās izglītības skolotājiem, kuri kopumā pārstāv šo vispārējās izglītības pedagogu saimi.

Nu, lūk. Un tad... jā, mēs arī esam analizējuši tātad arī Eiropas Padomes šos ieteikumus un arī OECD šos ieteikumus un šajos dokumentos, šāda līmeņa... šo institūciju paustajos viedokļos mēs arī konstatējam šīs atziņas. Piemēram, Eiropas Padomes 2019. gada 22. maija ieteikums par kvalitatīvām agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes sistēmām... tātad ir norādīts, ka Latvijā ir jāpievērš lielāka uzmanība tieši agrīnajai izglītībai līdz sešu gadu vecumam, jo šajā vecuma posmā bērni veido pamatu un spējas mācīties visa mūža garumā un mācīšanās ir pakāpenisks process stabila pamata izveidei jau agrīnā bērnībā. Tas ir vienlīdz būtisks priekšnosacījums gan augstākās izglītības kompetenču attīstībai, gan izglītības panākumiem, gan bērna veselībai un labbūtībai. Un tieši tāpēc agrīnā pirmsskolas izglītības aprūpe jāuzskata par izglītības un apmācības sistēmas pamatu. Un arī analizējot Eiropas Komisijas dažādus pārskatus, tur tieši arī tiek vērsta uzmanība un nereti vien ir arī tādas atziņas, ka šī pirmsskola, tātad tās ir pirmās izglītības gaitas, tā ir pirmā pieredze šim bērnam uzsākot tātad arī no pusotra gada, obligāti ir no piecu – sešu gadu vecuma, šis sagatavošanas posms... un tā ir socializēšanās un ka tieši tur ir jābūt visaugstākās raudzes speciālistiem, lai tā pirmā pieredze būtu pozitīva un arī lai būtu tātad šī ieinteresētība, motivācija. Un arī tieši pirmsskolā tiek vērsta uzmanība, ka šiem speciālistiem jābūt arī ļoti ziņošiem un, protams, tandēmā ar citiem kolēģiem, lai pēc iespējas agrīni konstatētu, vai bērniem ir kādas speciālās vajadzības, lai neieļautu. Tātad arī viņiem šeit ir jābūt šīm zināšanām augstā līmenī, lai saprastu, vai tam bērnam ir nepieciešams logopēds vai psihologs, vai sadarbība ar speciālo pedagogu, jo, ja to nekonstatē laicīgi, ja šis speciālists nav ar atbilstošām šīm zināšanām, prasmēm, tad, protams, ka tas rada negatīvas sekas uz tālākajām izglītības gaitām, socializēšanās gaitām un arī, protams, iekļaušanos darba tirgū.

Tad, jā... no mūsu puses mēs vēl vēlētos vērst uzmanību, arī šīm debatēm klausoties par šo profesijas vērtību vai par šo minimālās darba samaksas... šiem aspektiem... Arī mēs no arodbiedrības puses esam centušies daudzu gadu garumā panākt, lai ne tikai... šodien ir vairāk jārunā par pirmsskolas pedagogiem, kuri ir iekļauti kopējā pedagogu lokā, lai nebūtu šādas situācijas, ka Satversmes tiesā ir jāizskata šādi nevienlīdzīguma jautājumi. Arī Atlīdzības likums, tā sauktais, jeb Valsts pašvaldību darbinieku amatpersonu atlīdzības likums, kur ir noteikts, ka Centrālās statistikas pārvalde veic šos aprēķinus, kur tātad ņem vērā šo vidējo algu valstī un kur profesijām piemēro noteiktu koeficientu.... Un mēs arī līdzīgi lūkotu, ka arī uz pirmsskolas un uz pārējiem pedagogiem tiktu attiecināts kas līdzīgs, jo arī šādā veidā

varētu mazināt šo nevienlīdzību, jo šī... tā sauktā... Atlīdzības likuma mērķis jau ir noteikt vienlīdzīguma principus. Bet mūsu gadījumā šie vienlīdzīguma principi izriet tikai tad, ja valdība tos iekļauj lēmumā par pedagogu darba samaksas šo paaugstināšanas grafiku vai arī šiem Ministru kabineta noteikumiem par pedagogu darba samaksu. Tātad, šis ir tas tiesiskais regulējums, kurā ir iekļauti šie atalgojuma aspekti. Bet tas ir mūsu kā arodbiedrības vērtējums, ka, ja šie pedagogi būtu iekļauti Atlīdzības likumā, tad vienlīdzīguma principi būtu nostiprinātāki jau šādi, jo arī šie darbinieki ir tātad publiskajā sektorā strādājošie, bet viņi nav iekļauti.

Tā. Tad... jā... es atvainojos, es nebildu nevienu vārdu par Ministru kabineta noteikumiem Nr. 264 „Par profesiju klasifikatoru un profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas prasībām”. Un te arī ir norādīta tātad šī 2. pamatgrupa „vecākie speciālisti” un apakšgrupa ir „izglītības jomas vecākie speciālisti”, un ir izdalītas mazās grupas. Un te arī mēs konstatējam, ka ir iekļauti tātad šie pirmsskolas pedagogi un turklāt viņi ir iekļauti kopējā mazā grupā kopā ar pamatzglītības šiem pedagogiem. Nu, tad tas arī ir... pēc mūsu izpratnes arī tiek norādīts, ka arī šīs mazās grupas ietvaros viņiem... nu, ir analizēts pieņemot šādu tiesību aktu, ir arī ņemti vērā tātad šie līdzīgie profesionālie aspekti.

Jā... un tad šeit ir arī... Satversmes tiesas dokumentu šajā sarakstā ir minētas arī Izglītības attīstības pamatnostādnes, kurās ir noteikts, kāds ir darba samaksas apmērs jāsasniedz līdz 2027. gadam. Un, jā, protams, arī mēs konstatējam, ka virzība uz šo mērķa sasniegšanu Izglītības attīstības pamatnostādnēs ir aktīvāka pēdējo gadu laikā, taču Satversmes tiesas šis lēmums jeb spriedums ir ļoti svarīgs, jo Izglītības attīstības pamatnostādnes tomēr tas ir politikas plānošanas dokuments. Un tas arī, protams, kā arī citi tiesību akti, šis nav tiesību akts, tas ir plānošanas politikas dokuments... protams, var tikt ņemti vērā, ņemot vērā valstī šo ekonomisko situāciju, bet tomēr mēs uzskatām, ka tas nav pietiekams, lai tātad risinātu arī šos nodarbinātības nevienlīdzības jautājumus.

Jā, mēs arī atzīstam, ka pēdējo gadu laikā un kopš šī pieteikuma iesniegšanas Satversmes tiesā ir mazinājusies nevienlīdzība starp pirmsskolas pedagogiem un pārējiem viņu kolēģiem vispārējās izglītības pedagogu grupā. Un jā... šie nevienlīdzības mazināšanas soļi ir tātad, kas ir apstiprināti Ministru kabineta noteikumos Nr. 445, ir fiksēti, un šis darba samaksas paaugstinājums un nevienlīdzības mazināšana ir bijusi no 2021. gada septembra, tad ir bijis no 2022. gada septembra, tad no 2023. gada janvāra un vienīgajiem, kam paaugstināja zemāko darba algas likmi, bija tieši pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogi, citiem pedagogiem šis darba samaksas paaugstinājums būs zemākai darba algas likmei no šī gada septembra un tad arī tieši pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem būs kārtējais šis darba samaksas paaugstinājums un arī nevienlīdzības mazināšana no šī gada 1. septembra. Un pēc mūsu ieskata tad arī tas, kas ir iekļauts tiesību aktu šajās anotācijās par Ministru kabineta

noteikumiem Nr. 445, tad tur arī jau pati ministrija norāda, ka tā tad šie lēmumi valdībā tiek pieņemti, lai mazinātu šo nevienlīdzību. Un te mēs saskatām arī noteiktu, pēc mūsu ieskata, zināmu pretrunu šajā atbildes vēstulē no Ministru kabineta puses, un analizējot tos praktiskos lēmumus, kādus valdība ir pieņēmusi nevienlīdzības mazināšanai. Un valdība arī ir lēmusi šo pirmsskolas pedagogu nevienlīdzību novērst līdz 2025. gada janvārim. Jā, tad tur ir fiksēts jau ar valdības lēmumu. Un arī tad šādu balsojumu mēs tomēr atļaujamies traktēt kā nevienlīdzības atzīšanu un mērķtiecīgu kopējā sadarbībā virzītu darbību, lai šo nevienlīdzību novērstu. Jā, tur ir pakāpeniskuma šie soļi. Neliegsimies, jā, mēs no arodbiedrības puses būtu vēlējušies, ka tas notiktu ātrāk, bet nu, jā... Šis jautājums tiek risināts daudzu gadu garumā gan ar parakstu kampaņām, „Mana balss” iniciatīvām un risinot šo jautājumu ar lēmējvaras un izpildvaras jautājumiem, bet nu tāda ir šībrīža situācija, kas ir fiksēta arī jau tiesību aktos.

Un tad centīšos reflektēt jau uz ministrijas šo atbildi un arī uz tiesībsarga atbildi, jo pārējie visi dzirdētie viedokļi un kas bija rakstiski pieejami, jā... tur mēs piekrītam šeit uzaicināto pārstāvju paustajam viedoklim. Un daži precizējumi par vērtēšanu.

Pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem viņiem ir jāveic vērtēšana piecu-sešgadīgo, tā tad šo izglītojamo, arī pēc tā sauktās „STAP sistēmas”, kura fiksē, vai ir sācis apgūt, turpina vai apguvis, vai padziļināti apguvis, un tieši tāda pati vērtēšanas sistēma ir skolās skolēniem no 1. līdz 3. klasei. Tā tad, tas arī pierāda, ka pirmsskolas pedagogiem un arī šiem skolu skolotājiem arī šī vērtēšanas sistēma amata pienākumos ir vienāda.

Tad par šīm izglītības prasībām... Pirmsskolas pedagogs var strādāt sākumskolā un savukārt ar sākumskolas skolotāja kvalifikāciju viņš var, protams, arī strādāt pirmsskolā, bet, ja ir pamatizglītības skolotājs vai vidējās izglītības skolotājs, tad viņam, atbilstoši, nu, ne Ministru kabineta noteikumiem, ir jāiegūst kvalifikācija vai arī attiecīgi didaktikas kurss, profesionālā pilnveide jāveic tādā apmērā, lai varētu strādāt tieši pirmsskolā. Bet mēs praksē esam novērojuši tendenci, ka šis viens no iemesliem, protams, viens no iemesliem, ka pirmsskolas pedagogi daļa pārtrauc strādāt pirmsskolās un uzsāk darbu sākumskolās, jo tur ir šī te darba slodze lai vai kā stundu apmērā ir mazāka un tā darba samaksa zemākā... un zemākā arī ir augstāka... Un tas ir viens no riskiem. Un šeit te arī šajās lielajās pašvaldībās, kur ir pirmsskolas skolēniem problemātiska pieejamība, rindas ir un pašvaldības uzceļ jaunas ēkas, tad vismaz pagājušā mācību gada sākumā bija situācija, ka nav kas strādā. Ir ēka uzbūvēta, rindas mazinās, bet joprojām pieprasījums ir, bet es nesaku, ka tas ir izšķirošais iemesls, bet tas ir viens no... jo ir šī nevienlīdzība... kāpēc tad dodas strādāt sākumizglītības posmā.

Jā. Un tad noslēgumā gribētos vērst uzmanību, ka... Nu, lūk... Un ir, protams, jāpiekrīt, ka katram pedagogam ir sava specifika, speciālās izglītības iestāžu pedagogam, profesionālas izglītības pedagogam, profesionālās ievirzes, interešu

izglītības pedagogam, bet vēlreiz mēs uzsveram, ka pamatu pamats pēc mūsu izpratnes viņiem ir vienāds un tāpēc mēs arī lūdzam to ņemt vērā un arī tiesību aktos tas ir fiksēts.

Un noslēgumā. Jā... ar tādu vēstījumu gribētos noslēgt no OECD prasmju stratēģijas, jo šīs starptautiskās institūcijas arī sniedz mums rekomendācijas un vērtējumus, un arī mēs iestājamies par to, lai izglītības kvalitāte un pieejamība būtu katrā izglītības posmā un lai šie cienīgie darba samaksas jautājumi caurvītos un lai nebūtu jāsaskaras ar interpretācijām, ka... ja ir valstī minimālā alga un tam attiecīgās profesijas pārstāvim ir augstāk par to minimālo, tad viņam būtu ar to jāsamierinās... Nu, tam mēs iebilstam, arī šādiem skaidrojumiem... jo mums ir svarīgi arī, lai šis prestižs paaugstinās ne tikai caur darba samaksu, vienlīdzīgumu un sabalansētu darba slodzi, bet arī caur profesionālo pilnveidi, caur stiprinātām tiesībām, bet būtiski arī caur paša attieksmi pret profesiju, redzot gan šos tiesību aktus, gan arī kopējo šo sabiedrības nostāju. Un jā... citēšu tāpat citātu no OECD prasmju stratēģijas, ka „prasmju attīstība agrīnā dzīves posmā ir būtiska investīcija valsts ekonomiskajā izaugsmē un labklājībā. Skolotāji ir vissvarīgākais ar skolu saistītais faktors, kas nosaka skolēnu sasniegumus. Ikvienai valstij, kuras mērķis ir starptautiski konkurētspējīga izglītība, ir nepieciešams pieņemt darbā, noturēt, attīstīt un veidot augstas kvalitātes mācībspēku saimi.” Un tas sasaucās arī ar tiesībsarga vēstulē divreiz citēto, lai mēs arī ievērotu Satversmes 112. pantu.

Paldies, ka devāt vārdu, un esmu gatava atbildēt, ja ir jautājumi.

A. Laviņš.

Paldies. Paldies par sniegto viedokli.

Sekos tiesnešu jautājumi.

Un vispirms vārds tiesnesei Irēnai Kucinai. Lūdzu!

I. Kucina.

Labrīt, Vanagas kundze! Paldies par jūsu viedokli.

Man daži precizējoši jautājumi tieši saistībā ar to, ko jūs minējāt par zemākās algas likmes... jūsu nostāju...

Ja es pareizi sapratu, tad jūs minējāt, ka tomēr kaut kādas atšķirības varētu būt, ka nav jābūt vienāda vienmēr un pie dažādiem apstākļiem, bet tomēr minimālā atkāpe šajā likmē ir iespējama. Vai es pareizi sapratu? Nē, vai visos gadījumos jūs redzat, ka šī minimālā likme ir vienāda, vajadzētu būt vienāda un vai jūs nepieļaujat tādu situāciju, ka, iespējams, pie kādiem apstākļiem, ko valsts ir spējīga pamatot, likumdevējs... jeb konkrētajā gadījumā Ministru kabinets, pat pieļautu iespēju, ka pirmsskolas pedagogiem ir noteikta augstāka zemākā likme nekā pārējiem pakāpē strādājošajiem?

I. Vanaga.

Jā, es domāju, ka pirmsskolas pedagogu saime noteikti būtu gandarīta, ja viņu zemākā darba algas likme būtu augstāka, taču šādā gadījumā mums būtu jāvērtē tad arī citu pedagogu vienlīdzīgums attiecībā pret viņiem. Mēs uzskatām, ka, ja mēs analizējam šo bāzi... pamatu pamatu... pamattiesības, pamatpienākumi, pamatatbildība un izglītības pamatprasības, tad zemākajai darba algas likmei būtu jābūt vienāgai, arī pārreķinot stundas izteiksmē, jo darba devējs, pašvaldība, dibinātājs var maksāt vairāk un ir dažādi arī šie kvalitātes rādītāji, ko ņem vērā un pašvaldības var piemaksāt, bet mēs uzskatītu, ka zemākajai ir jābūt vienāgai.

I. Kucina.

Paldies. Jā. Atbildu saņēmu.

Un otrs jautājums saistībā ar pedagogu grupu, kā jūs sakāt... jā, tās grupas ir salīdzināmas, tātad, pedagogi, kas strādā dažādās izglītības pakāpēs... Un vai jūs varētu nedaudz precizēt, kā jūs vērtējat, vai šie pedagogi veic vienādas vērtības darbu? Un pēc kādiem kritērijiem jūs varētu tā teikt, ka jā... droši... vai tomēr tur ir zināmas atšķirības un tos kritērijus tik ļoti varbūt nevar atrast vienādus. Paldies.

I. Vanaga.

Jā. Tātad atkal atsaukšos uz šo pamatu pamatu, kas ir pamatpienākumi un Izglītības likumā noteiktie un arī Profesiju standartā... Tur tiešām šīs atšķirības ir konstatējamās, taču pēc mūsu ieskata, minimālas, jo katrā izglītības jomā un pakāpē ir specifika. Un, ja runājam par šo darba vērtību... Nu, piemēram, kā izvērtēt skolu un izglītojamā drošību... piemēram, vidusskolas posmā fizikas stundā ir kāds eksperiments un skolotājam ir jānodrošina šī drošība, lai tas viss būtu droši, vai ķīmijas stundā, piemēram... Un tajā pašā laikā pirmsskolā ar 22 bērniem... un ja tu vēl esi viens vai divi... vienalga, jo tā situācija ir atšķirīga pašvaldībās. Un tur, ja ar bērniem ir kaut kas jāizmēģina, vai jāgriež ar šķērēm, jānāca griezt... caur tādu drošības prizmu... Vai, piemēram, ja mēs lūkojam, kurš darbs ir vērtīgāks – vai pedagoga darbs kādā valsts ģimnāzijā, kur skolēniem ir bijusi atlase pēc noteiktiem kritērijiem, tur ir augsta pašmotivācija, pašorganizēšanās prasmes... tas jau tomēr ir cits vecuma posms, bet klasē, piemēram, ir 30 skolēni vai 32, vai, piemēram, vai šī pedagoga darbs ir vērtīgāks vai, piemēram, pirmsskolas skolotājs, kuram grupiņā ir 22 bērni, bet starp viņiem ir kādi divi bērniņi ar speciālajām vajadzībām... Un tā mēs varētu tajos svaru kausos likt. Vai, piemēram, salīdzināt atkal pirmsskolā, kur ir jāiemāca burtiņi... likt kopā vai rakstīt burtus, lai viņš ir sagatavots skolai, lai viņš var tālāk sekmīgi mācīties, vai, piemēram, profesionālajā izglītībā, kur sagatavo speciālistu, kas labi un ātri būtu darba tirgū atbilstošā nozarē... Tātad, atkal tās vērtības, mēs tajos svaru kausos liekot un pēc mūsu ieskata arī šādi analizējot... katram no šiem pedagogiem ir savs pienesums

attiecīgā vecuma posmā ar atbilstošām metodēm un tāpēc ne visi spēj strādāt pirmsskolas posmā un ne visi spēj strādāt vidējā izglītības posmā. Un katrs šis pedagogs strādā saskaņā, kā jau arī es minēju... tās atšķirības ir, bet caur vērtību, kurš iedod lielāku vērtību šim izglītojamajam vai sabiedrībai kopumā, to es domāju, ka ne vienmēr var tā līdz milimetram, atļausos teikt, nomērīt.

I. Kucina.

Paldies.

Un vēl viens jautājums. Varbūt jūs varat komentēt attiecībā uz kompetenču izglītības ieviešanu. Un, proti, vai jūs varētu tuvāk komentēt, kādas ir caurviju prasmes, kuras ir jāapgūst tieši pirmsskolas izglītības pakāpē un kā tās ietekmē pārējās izglītības pakāpes? Vai tās ir... nu, kā jūsu ieskatā... pietuvinātas, tiek tuvinātas vai principā mērķis ir sasniegts? Paldies.

I. Vanaga.

Jā. Sākšu ar to, ka pirmsskolas pedagogi bija pirmie, kuri uzsāka šo reformu, ja nekļūdos, 2019. gadā. Bez atbilstošiem mācību līdzekļiem, pietiekamiem un laika slodzēm... tātad, kā vieni no pirmajiem, un šīs kompetencēs balstītais saturs, protams, bija jāievieš. Bet šeit es vēlētos vērst uzmanību, ka tieši šajā izglītības posmā pirmsskolas pedagogs... nu, viņš ir kā universālais. Viņam jāspēj ar šīm caurviju prasmēm... viņam ir jābūt tātad gatavam ar izglītojamajiem runāt... bērnam atbilstošā valodā un metodēm... gan par tiem jautājumiem, kas saistīti ar dabas parādībām, fiziku, ķīmiju, valodu, literatūru, dizains un tehnoloģijas, digitālās prasmes... bet, savukārt jau tālākajos izglītības posmos... Nu, sākumskolā ir skolotāji, kuri daudzi māca tātad sākumā vairākus priekšmetus, bet, ja salīdzina ar pamatskolu un vidējo izglītību, tad tur tomēr specializējas jau noteiktā mācību priekšmetā. Tāpēc šeit, ja mēs analizējam caur šādu prizmu, tad viņiem... ja skolās skolēnam ir tomēr ierasts, ka ir noteikts mācību priekšmets un skolotājs... Bet arī šeit ir kompetencēs balstīta izglītība un starp mācību priekšmetiem ir šī sasaiste, bet tomēr ir pamatbāze noteiktam mācību priekšmetam. Bet kompetencēs balstītam saturam pirmsskolā tur šādu robežu nav un tur tas viss ir šī pirmsskolas izglītības skolotāja kompetencē un nešķirojot. Šī rotaļnodarbība tāpēc ir visas dienas garumā, jo šī vecuma posma bērniem nevar pateikt, ka tagad nejautā man, kāpēc snieg sniegs vai kāpēc sasalst peļķe. Tāpēc arī ir šī rotaļnodarbība un kompetencēs balstītais ar caurviju prasmēm ir visas dienas garumā.

A. Laviņš.

Paldies.

Tātad no jūsu runas es varēju gūt priekšstatu par to, ka jūs uzskatāt, ka pedagogi, kuri strādā pirmsskolas izglītības iestādē un izglītības pakāpē un pedagogi pamata un

vidējā izglītībā ir savstarpēji salīdzināmi, un no jūsu runas varēja saprast, ka atalgojuma... zemākā atalgojuma noteikšanā zemākai darba likmei ir jābūt vienādai.

Kā jūs kā arodbiedrības pārstāve skaidrojat to, ka visu šo laiku ir pastāvējušas atšķirības? Vai nepastāv kādi argumenti vai iemesli, kāpēc šīs atšķirības ir pamatotas?

I. Vanaga.

Tāpēc mēs arī, protams, analizējot šo pēc mūsu ieskata, nevienlīdzību... arī cenšamies analizēt dažādus dokumentus. Un lai sameklētu, kur tad ir tā būtiskā atšķirība un vai šīs būtiskās atšķirības ir tādā apmērā, lai būtu šī nevienlīdzība. Un tāpēc mēs arī minējam kaut vai šajā profesiju klasifikatorā pamatizglītības un pirmsskolas skolotājs ir šajā mazajā grupā kopā. Es neizslēdzu, ka perspektīvā varbūt ir nepieciešama padziļinātāka debate. Dzirdot arī Juridiskās fakultātes ekspertus un pieaicinātās ekspertes viedokļus arī... šī vērtību, profesijas vērtību analīze... kas, es domāju, arī būtu tiešām ļoti vērtīga pēc šī visa. Mēs balstāmies pamatā tātad uz šo, kas tiek izglītībā prasīts viņam, kas ir tātad pienākumos, kāda ir atbildība un arī šajos profesijas standartos... vai ir kāda būtiska atšķirība. Un mēs teiktu, ka tik būtisku, lai pieļautu, ka šī zemākā darba algas likme būtu mazāka, nesaskatām.

A. Laviņš.

Paldies.

Jūs, atsaucoties uz tiesībsarga viedoklī pausto, reflektējāt uz tēzi par to, ka nevarat piekrist tam, ja pedagogam ir noteikts atalgojums, kas ir virs valstī noteiktās minimālās darba samaksas, tad noteiktais atalgojums it kā atbilstot Satversmes 107. pantam, kas noteic tiesības uz atbilstošu darba samaksu par veikto darbu. Es tā sadzirdēju no jūsu viedokļa.

I. Vanaga.

Jā, mēs šajā aspektā nevarētu piekrist tiesībsarga paustajam viedoklim...

A. Laviņš.

Atvainojos... es turpināšu jautājumu. Ja jūs nevarat piekrist šim viedoklim, tad mans jautājums būs: kā tad arodbiedrība redz to, kas ir tie kritēriji vai kas cits, kā Satversmes tiesa varētu izvērtēt, vai tas atalgojums, kas šobrīd ir noteikts spēkā esošajos Ministru kabineta noteikumos, ar noteiktu skaitli par zemāko darba algas likmi, ir atbilstošs Satversmes 107. pantam? Kur tad ir kāds kritērijs? Ja reiz jūs sakāt, ka šis kritērijs neder? Kas tad ir cits kritērijs, pēc kura varētu noteikt, piemēram, arodbiedrība nosaka, kurš tad ir tas atalgojuma apmērs? Vai noteiktais cipars šajos Ministru kabineta noteikumos ir tieši tas, kas, nu jau mēs varam teikt, ka atbilst Satversmei?

I. Vanaga.

Jā. Tātad mēs nepiekrītam tiesībsarga paustajam viedoklim tajā aspektā, ja mēs esam pareizi to sapratuši, ka, ja ir valstī noteikta šī minimālā darba samaksa un ir salīdzinājums veikts attiecībā pret minimālo darba samaksu, jo ne velti, ja ir šīs profesiju grupas, kurām ir arī noteikts darba tirgū, ka nedrīkst maksāt mazāk par... Bet mēs vairāk lūkotos par šiem risinājumiem manis jau pieminētajā Valsts un pašvaldību amatpersonu darbinieku atlīdzības likumā, kurā ir noteikti šie principi publiskā sektorā strādājošajiem un tie pēc mūsu ieskata būtu taisnīgāki, jo tur ir tiešām metodika izanalizēta un tad katrai profesionālajai grupai tiek piemērots noteikts koeficients.

Un mēs no arodbiedrības puses esam centušies šo jautājumu risināt, lai nav arī nemītīgas zināmas konfliktsituācijas par viedokļa atšķirību, iestājoties par šo pedagogu darba samaksas paaugstināšanu, lai arī pedagogus iekļauj šajā likumā un piemēro šos pašus principus, ko ļoti daudziem tātad publiskajā sektorā strādājošajiem, un nosakot noteikto koeficientu. Ir bijušas arī ar politikas veidotājiem šīs sarunas par noteikta koeficienta apmēru, kas arī mazinātu virkni šo jautājumu, kas rodas par to zemākās darba algas likmes vai algas grafika jautājumiem. Un tas būtu stabili un šī nodarbinātības stabilitāte būtu arī lielāka. Tātad, šie Atlīdzības likuma principi būtu piemērojami, bet, ņemot vērā, ka pedagogu saime nav šeit iekļauta, un mums ir neformāli, bet tomēr darba sarunu ietvaros kā iegansts norādīts, ka pārāk liela fiskālā ietekme lai attiecinātu visus Atlīdzības likumā iekļautos arī sociālo garantiju principus, tāpēc ir šī norma, ka ir Izglītības likumā dots deleģējums Ministru kabinetam apstiprināt zemāko darba algas likmi, bet par to apmēru mēs arī, protams, salīdzinām, kā izskatās... nu, nevis mēs, bet mēs analizējam citu institūciju veikto analīzi. Nu, diemžēl pēdējais apkopojums parāda, ka izglītības jomā strādājošie ir pirmspēdējie no beigām profesiju noteiktā grupā. Taču šie darba samaksas principi, kā jūs minējāt, vai Satversmes tiesas tiesnešiem tie būtu jānosaka, es atvainojos... es tik detalizēti nepārzinu, vai to var... Bet izglītības attīstības pamatnostādņēs, kas ir politikas plānošanas dokuments, tur ir noteikts princips, ka ņem vērā vidējo algu sabiedriskā sektorā strādājošajam vismaz ar bakalaura grādu. Tas attiecas uz... tas ir nobalsots valdībā, tas ir ar valdības lēmumu apstiprināts... es atvainojos... vienkārši ir citi politikas plānošanas dokumenti, ko apstiprina Saeima... jā... un tur ir šī atruna un uz augstskolu pedagogiem tur ir atruna, ka ņem vērā vidējo algu sabiedriskajā sektorā strādājošajiem vismaz ar doktora grādu. Un tur jau ir tas princips atrunāts un noteikts, ka līdz 2027. gadam būtu jāsasniedz šie aptuveni 130 procenti. Tā kā šis princips pat ir kaut kādā mērā labvēlīgāks, ja finansiāli parēķina ar tiem principiem, kas ir Atlīdzības likumā. Bet mēs neiebilstam, ka arī Atlīdzības likumā būtu fiksēts, jo tas tiešām būtu nodarbinātības stabilitāte un vienlīdzīguma principus veicinošāk.

A. Laviņš.

Paldies. Atbildi saņēmu.

Un vēl beidzamais jautājums.

Tā kā jūs izteicāties par tiesiskās vienlīdzības principa izpratni un to sasaistījāt ar to, ka bāzei atalgojuma noteikšanai ir jābūt vienādei starp šīm trijām pedagogu grupām.

Sakiet, kā arodbiedrība uzskata, vai arī atalgojuma absolūtajos skaitļos pedagogiem šajās grupās būtu jāsaņem vienāds atalgojums?

I. Vanaga.

Tātad... Nē, jo tamdēļ, ka ir pedagogi, kuriem ir papildus pienākumi. Ir pedagogi, kuri strādā ar bērniem ar speciālām vajadzībām un viņiem ir tātad darba samaksa... ar kopējo mērķdotāciju aprēķinu tiek piemērots noteikts koeficients, lai finansējums būtu lielāks, ņemot vērā arī viņu šo darba specifiku. Piemēram, valsts ģimnāzijām ir paaugstināts mērķdotācijas apmērs, jo viņiem ar likumu ir papildus šīs funkcijas izglītības kvalitātes latīņas noturēšanai, bet tiesību akti nosaka arī šos griestus arī par šiem papildus pienākumiem, par aizvietošanām un tātad nav neierobežotā daudzumā... tātad Ministru kabineta noteikumi Nr. 445... nē... 379. sadales kārtību nosaka. Tātad, tur ir noteikts apmērs. Ja es nemaldos un pareizi atceros, līdz 60 procentiem, tātad, ņemot vērā šo algas likmi.

Nē, mēs neuzskatām, ka visiem pilnīgi vienādi, jo ir jāņem vērā vēl šīs nodarbinātības jomas un papildus pienākumi.

A. Laviņš.

Paldies.

Turpināsim ar tiesnešu jautājumiem.

Vārds tiesnesim Artūram Kučam. Lūdzu!

A. Kučs.

Labdien! Paldies par viedokli.

Uz dažiem jautājumiem jūs jau atbildējāt, kas man bija. Bet tad man būs vēl pāris jautājumi, ņemot vērā arī iepriekš tiesas sēdē izskanējušo.

Tad viens no argumentiem bija, ka, nosakot atalgojumu, ir jāskatās ne tikai uz darba algu, bet arī uz citiem, ja tā var teikt, bonusiem, kas ir gan pirmsskolas izglītības pedagogiem, gan arī skolās strādājošajiem pedagogiem.

Salīdzinot, ja tā var teikt, šos bonusus, kas nāk klāt, kā jūs tos raksturotu? Tie ir kaut kas vairāk pirmsskolas izglītības pedagogam nekā skolā strādājošajam, vai tieši otrādi?

I. Vanaga.

Jā. Tātad, bonusu sistēmu mēs tiešām augstu novērtējam, ka viens no šiem elementiem ir atvaļinājumi, šis periods. Bet, ņemot vērā arī šo nesabalansēto darba slodzi un darba specifiku, ka tā ir viena no retajām profesijām, kur vienlaicīgi ar skaitliski daudziem ir jāstrādā un katra attīstība ir jāveicina un izaugsme, tad tas, jā, mēs to novērtējam šo bonusu un mēs zinām, ka citās valstīs ir īsāki, bet daudzviet arī ir sešas nedēļas... Un bonuss, kas pārējos... es šobrīd nevaru iedomāties, jo tas, kas attiecas uz veselības apdrošināšanas polisi, tas nav nevienam garantēts, nevienam pedagogam, ir situācijas atšķirīgas, bet tas ir atkarīgs no dibinātāja, likums neuzliek par obligātu, tas ir, ja var un vēlas. Citi bonusi... nu, tas, kas ir likumā paredzēts... nu, bet tā kā ikvienam darbiniekam tur... vai tuvinieka nāves gadījumā vai kaut kādi tādi pabalsti... kā Darba likumā tas ir...

A. Kučs.

Ja es varu precizēt... šis garākais atvaļinājums attiecas vienādi gan uz pirmsskolas pedagogiem, gan uz skolā strādājošajiem? Vai tur ir kādas atšķirības?

I. Vanaga.

Atvaļinājuma periods vienādi atšķiras. Tikai nianse ir tāda, ka pirmsskolas izglītības iestādes ar ļoti retiem izņēmumiem tiešām, jo ir jāreķinās ar vecāku šo pieprasījumu, pirmsskolas izglītības iestādes liela daļa nodrošina šo darbu arī vasarā. Tātad, joprojām... bet tas ir skaitliski ļoti maz, kur tiek pārtraukts šis darbs vasaras periodā. Bet, nu... daudzi skolotāji arī vasaras periodā cenšas būt nometnēs, bet oficiāli juridiski... jā, protams, ir vienāds šis astoņu nedēļu atvaļinājums gan vienai pedagogu grupai, gan otrai.

A. Kučs.

Paldies.

Un vēl viens jautājums saistībā ar to, kas mums jau ir izskanējis tiesas sēdē iepriekš, ka varētu dalīt arī pirmsskolas pedagogu vidū varētu dalīt arī grupas: tās, kas strādā, sākot no piecu gadu vecuma, tātad, kur ir obligātā pirmsskolas izglītība, un, teiksim, tie, kas strādā jau ar bērniem, sākot no silītes un tajā vecumā. Kā jūs redzētu pamatojumu, vai tieši pretēji, nepamatojumu šādam dalījumam?

I. Vanaga.

Mēs esam analizējuši Eiropas Komisijas ziņojumu, kur ir atspoguļoti dati... Un, jā, var konstatēt, ka ir... es no galvas tagad nepateikšu, cik ir procentuāli skaitliski, ir valstis, kurās tātad pedagogiem, kuri strādā vecuma posmā līdz obligātajam sagatavošanas posmam, jā, ir kur darba samaksa atšķiras, bet ir valstis, kur tā ir vienāda,

un ir valstis, kuras nosaka, ka tur ir jābūt... kā mūsu gadījumā, ir pieļaujams, ka var strādāt ar 1. līmeņa augstāko izglītību. Par to varētu būt debate. Bet nu mēs neizslēdzam, ka tas būtu diskusijas vērts, bet tad ir tiešām ļoti rūpīgai analīzei jābūt, tad ar ko atšķiras šie uzstādījumi pedagogam, kas ir jāveic, jādara ar bērnu no pusotra līdz četriem gadiem, un tad piecu un sešgadīgo... protams, tur ir sagatavošana skolai, bet, pēc mūsu ieskata, ka tikko viņš ir spēris visas socializēšanās pirmās iemaņas, motorika, attīstības, nu... tā ir atkal šī vērtību latīņas likšana. Mūsu aicinājums būtu tomēr virzīt... ka Latvijā tiktu pieņemti lēmumi par labu nozares darbiniekam nevis atkal lūkot, kā pasliktināt... Un mūsu debate ar ministriju, kas ir bijusi attiecībā jau uz šo 1. līmeņa augstāko izglītību, kur ir valstis, kur pieļaujams tikai ar šāda līmeņa izglītību strādāt ar mazāka vecuma posma bērniem, bet viņiem ir jāstrādā tandēmā ar kolēģi, kuram ir bakalaura vai maģistra grāds, bet Latvijā nu šis šo vakanču dēļ ir diezgan lielā mērā... Bet mums jau, kā es citēju, šo prasmju, OECD prasmju, stratēģijas, atziņas mums jau tieši ir jāstiprina, lai tur būtu labākie no labākajiem, jo tālāk jau stafeti nodod nākamajiem kolēģiem. Bet vai šeit vēl dalīt kādu atalgojumu... mēs esam gatavi par to diskutēt, bet tad es piekrišu, ka tas tad ir jāliek tādos svaru kausos, kā jau arī eksperte no Juridiskās fakultātes minēja, jo tur atkal ir šīs vērtības. Jo piecu un sešgadnieku, caur tādu fizisko darbu īstenošanu, tad viņu vairs nevajag... tur higiēnas normas viņam tādā mērā nodrošināt, vai viņu celt... Bet savukārt tieši ar mazāka vecuma posma bērniem tur ir šī fiziskā slodze, vai pirmās socializēšanās prasmes, šīs emocionālās drošības stabilitātes iedošana... tomēr sagatavošanās posmā jau pašorganizēšanās prasmes ir augstākā pakāpē. Tas būtu diskusijas vērts, bet tiešām, liekot šos salīdzinājumus. Bet šobrīd mēs tam negribētu piekrist, jo tam ir jābūt ļoti rūpīgai analīzei.

A. Kučs.

Paldies.

Un man pēdējais jautājums saistībā jau ar tiesas priekšsēdētāja uzdoto par kritērijiem. Vai mēs vispār varētu teikt... kas tad būtu tie kritēriji, lai mēs varētu teikt, ka ir atbilstošs atalgojums 107. panta izpratnē? Pieteikuma iesniedzējs, atbildot pirmajā tiesas sēdē, teica, ka tā ir profesijas dzīvotspēja. Un kā jūs to redzat, vai profesijas dzīvotspēja šobrīd ir apdraudēta? Vai tieši pretēji un jūs neredzat pamatojumu šādam argumentam?

I. Vanaga.

Diemžēl ir. Un to pierāda vakances, tie ir publiski pieejami portāli, piemēram, „Esi skolotājs”. To pierāda nu jau arī mums tepat... konstatējam nupat Nodarbinātības valsts aģentūrā jau publicēti sludinājumi. Vakanču ir ļoti daudz, bet tas ir pilnīgi visās izglītības pakāpēs un jomās, bet runājot tieši par pirmsskolas izglītības posmu, mēs jau norādījām vienu no riskiem... ka, proti, daļa no šiem pedagogiem izvēlas strādāt

sākumskolas posmā, jo darba slodzes apstākļi ir labvēlīgāki un arī darba samaksa. Nu, piemēram, kontaktstundas pirmsskolas pedagogam ir 36, bet skolas skolotājam no rudens ir 23 ar komatu... ka trūkst un ļoti trūkst. Un arī, cik mēs esam analizējuši datus par absolventiem arī augstskolu šos publicētos, ka tā tad nespējam mēs nodrošināt pieprasījumu. Un arī Eiropas institūciju apkopotie dati un arī OECD dati liecina, ka Latvijas pedagogu saime ir 5. vecākā saime un jaunā ataudze... nu, dažādu apsvērumu dēļ... ne tikai, tā nebūt nav, ka tikai alga un darba slodze būtu noteicošie prestižam... nē, tur ir virkne citi kritēriji, bet jā, tas ietekmē negatīvi. Un it īpaši pirmsskolās, jo, kā jau es minēju, šīs nevienlīdzības nianšes ir veicinājušas arī daļu... arī Pierīgā tepat ir bijušas situācijas, ka pārpērķ un pārvilina, jo tur ir labvēlīgāki nosacījumi. Un tāpēc šis vienlīdzīgums būtu vairāk motivējošs, bet nu... arī skaidrs, ka tie, kas šodien strādā, nu tur ir šī darba mīlestība, protams, ņem virsroku. Bet tomēr šim vienlīdzīguma principam pēc mūsu ieskata būtu jābūt un nebūtu jāpieļauj tāda izmantošana tāpēc, ka cilvēks mīl savu darbu.

A. Kučs.

Paldies par atbildēm.

A. Laviņš.

Atbildot uz kolēģa Kuča kunga jautājumu par profesijas dzīvotspēju, jūs norādījāt, ka risks šīs profesijas dzīvotspējai jūsuprāt pastāv. Kāds tad atalgojums, jūsuprāt, būtu tas, kas šo risku novērstu un pēc kādiem kritērijiem jūs secinātu, ka ir nepieciešams cits atalgojums, kurš novērsīs jūsuprāt šo profesijas dzīvotspējas risku?

I. Vanaga.

Profesijas dzīvotspējas risku noteikti novērstu arī, ja aktīvāk tiktu ieviests vakanču mazināšanas plāns un ar dažādiem atbalstiem topošajiem un esošajiem studentiem un šodien strādājošo šo darba novērtēšanu, bet šis atalgojums... runājot par... mēs uzskatām, ka Izglītības attīstības pamatnostādnēs šis atalgojuma apmērs ir samērīgs, un arī spēkā esošajos tiesību aktos šis procentuālais sliekšnis arī ir atbilstošs, jo tur tā tad ir noteikti šie procenti, cik drīkst būt samaksāts klāt par šiem papildus pienākumiem. Bet mums šis princips ir pieņemams, kas iekļauts Izglītības attīstības pamatnostādnēs, jo ir svarīgi, lai tas būtu augstāk par vidējo algu valstī sabiedriskā sektorā strādājošajiem vismaz ar bakalaura grādu.

Un ja ministrijas kolēģi varbūt precizēs... tad 2022. gadā 1527 bija šis rādītājs un mēs arī vērsāmies pie Centrālās statistikas pārvaldes ar lūgumu pēc aktualizētajiem datiem, jo šie bija dati reizi četros gados, ko viņi analizē.. un aktuālie dati būs publicēti 2024. gadā. Un mums šis kritērijs liekas pieņemams.

A. Laviņš.

Tātad, vai es pareizi sapratu jūsu atbildi... ka ne jau noteiktais atalgojums ir tas, kas rada risku profesijas dzīvotspējai, bet gan īstenotā politika, kādā notiek jauno pedagogu piesaiste un vakanču aizpildīšanas politika. Vai pareizi uztvēru šo jūsu atbildi?

I. Vanaga.

Es atļaušos teikt... gan-gan... Profesijas dzīvotspēja ir būtiska. Atļaušos to salīdzināt ar profesijas prestižu, ko, pirmkārt, veido pats nozares darbinieks, bet profesijas šo dzīvotspēju, protams, arī ietekmē politiskie lēmumi, vai ir šī nodarbinātības stabilitāte, gan šī darba samaksa, gan slodzes balansēšana, gan mācību līdzekļi, profesionālais atbalsts, metodiskais atbalsts, tiesību balansēšana... tas viss kopumā ietekmē profesijas dzīvotspēju. Ne tikai darba samaksa naudā.

A. Laviņš.

Jā... tātad nosaucāt vairākus kritērijus, kas ietekmē profesijas dzīvotspēju. Bet, ja paņemam no šiem vairākiem kritērijiem šo vienu, kas ir darba samaksa, vai tā, kas šobrīd ir noteikta un ir jau noteikta ar nākamajiem Ministru kabineta noteikumiem, kas stāsies spēkā no 1. septembra, ir tā, kas rada to kritisko, jāteic tā, līmeni, lai jūs secinātu kā arodbiedrība, ka nē... profesijas dzīvotspējas risks ir ārkārtīgi augsts arī šī elementa dēļ.

I. Vanaga.

Ņemot vērā, ka valdība ir pieņēmusi lēmumus par labu darba samaksas paaugstināšanai un būtiski arī darba slodzes balansēšanai, tad šie riski tiek mazināti, taču netiek pilnībā novērsti, jo iepriekšējie lēmumi, kas ir bijuši, tie ir bijuši šos nevienlīdzības principus iekļaujoši augstāk šo nevienlīdzību. Tāpēc mēs ceram, ka šie lēmumi, kas ir pieņemti, tātad veicinās profesionāļu ienākšanu, noturēšanu, profesijas dzīvotspēju. Bet mēs nevaram noliegt, ka darba samaksa un darba slodze ir ļoti būtiski kritēriji profesijas dzīvotspējā, jo reālā prakse pierāda, ka vakances ir daudz, un, ja tātad profesionāļi būtu pedagogi gan no absolventu skaita un saskaņā ar ministrijas dotajiem – tie ir 94 procenti, kas paliek strādāt nozarē, jo daudzi studenti vienlaicīgi strādā, tas arī ir rādītājs, bet tad šādi lēmumi mazinātu riskus profesijas dzīvotspējai. Bet tas, kas ir būtiski, ka, lai tas nav atkarīgs tikai no politiskajiem lēmumiem un interpretācijām, bet ir svarīgi, lai šis viss tiek fiksēts tiesību aktos. Piemēram, kā jau es minēju, šo atsauci uz politikas plānošanas dokumentu Izglītības attīstības pamatnostādnes. Bet tas nav tiesību akts un mums ir svarīgi, lai būtu tiesību aktā šāds darba samaksas kāpinājums fiksēts, kas iedod šo drošību darba videi... nu, nodarbinātības stabilitāte, ka tu zini, kas tevi sagaida.

A. Laviņš.

Paldies.

Turpināsim ar lietas dalībnieku jautājumiem.

Vai pieteikuma iesniedzēju pārstāvjiem būs jautājumi arodbiedrības vadītājam?

G. Osis.

Paldies. Nebūs.

A. Laviņš.

Paldies. Vai Ministru kabineta pārstāvēm būs jautājumi? Lūdzu!

B. Baškere.

Jautājums būs. Tātad, Ministru kabineta regulējums nosaka pedagogu zemāko darba samaksu. Darba devējs var noteikt arī augstāku darba samaksu par likmi, ja valsts budžeta finansējums un mērķdotācijas finansējums, kurai konkrētai ... (*runā nesaprotami*)..... bērnu pirmsskolas izglītībai var noteikt pašvaldība... Nu, mēs ar sociālajiem partneriem, ar arodbiedrību, ministrijas un Ministru kabineta līmenī bieži vien esam diskutējuši par to, ka nav varbūt samērīgs šis atalgojums pirmsskolas pedagogiem, runājot tieši par mērķdotācijām, cik lielā mērā mērķdotācijas piec- un sešgadīgo bērnu izglītošanai nodrošina atalgojuma paaugstinājumu.

Mans jautājums ir, vai arodbiedrība un varbūt kad un konkrēti kādā pašvaldībā ir vērsusies ar diskusiju par to, lai tieši pirmsskolas pedagogiem, kas strādā ar bērniem no 1,5 līdz četrus gadu vecumam, tiktu paaugstināta zemākā noteiktā darba samaksa par likmi, līdzīgi kā tajā konkrētajā pašvaldībā, ir piemēram, vidusskolas skolotājiem vai ģimnāzijas skolotājiem. Kāds tad tieši ir šis sarunas rezultāts?

I. Vanaga.

Jā, mēs esam... Ar Latvijas Pašvaldību savienību ir bijušas šādas sarunas un mēs esam vienisprātis ar Pašvaldību savienību, ka ir jāatgriež atpakaļ tā sistēma, ka arī šiem pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem tiek nodrošināta darba samaksa no valsts budžeta, jo viņi ir vienā, tātad, sistēmā strādājoši un šobrīd tiešām ir situācija tāda, ka vienā izglītības iestādē strādājošie pirmsskolas pedagogi... un daļai no viņiem tātad tie, kuri strādā ar bērniem vecuma posmā no pusotra līdz četrus gadu vecumam, maksā algu pašvaldība no sava budžeta un piecu un sešgadīgajiem – no valsts budžeta.

Bet atgriežoties pie tā, vai un kad mēs esam runājuši... Tātad mēs esam arī atbalstījuši to, ka Pašvaldību savienība cenšas... vienošanās sadarbības protokols ar Ministru kabinetu parasti tiek slēgts, domstarpību vienošanās protokols... mēs arī atbalstām, ka ir jāatjauno šī darba samaksa, jo vienā no krīzēm tika pārlikts šis slogs, bet to, ko mēs praksē esam konstatējuši, ka pašvaldībās ir dažādi arī šī politiskie

uzstādījumi, dažādas prioritātes, dažādas finansiālās iespējas un neviens neliedz pašvaldībai maksāt vairāk un ir pašvaldības, kas to dara, īpaši jau lielo pilsētu pašvaldības un Pierīgas pašvaldības, taču mēs uzskatām, ka to nedrīkst atstāt tikai un vienīgi pašvaldības kompetencē un novirzīt šī jautājuma risināšanu divpusējā sociālā dialoga ietvaros, respektīvi, LIZDA un pašvaldības, un tiekat nu galā un pārlieciniet... bet mēs tomēr aicinātu, ka šo nevienlīdzību novērstu tiesību aktā, jo pašvaldības, tiklīdz tiek arī šī nevienlīdzība mazināta un zemākā darba algas likme paaugstināta, jā, pašvaldības nereti vien iebilst, jo tas rada fiskālo ietekmi arī uz viņu budžetiem, bet viņas pilda. Un pašvaldības arī pašas norāda: ja normatīvais akts... tiesību akts to noteiks, tad viņas darīs, bet, kā jau es minēju, atšķirīga izpratne, atšķirīgas prioritātes, atšķirīgas tāpat finansiālās iespējas un atstāt to, ka ir 43 pašvaldības un kaut kur izdosies sarunāt, jo būs gan izpratne, gan politiskā griba, gan finansiālās iespējas, bet citur būs finansiālās iespējas, bet nebūs politiskās gribas, mēs uzskatām, ka šādā attiecību, darba samaksas attiecību jautājuma risināšanā to nevajadzētu atstāt tādā līmenī – kur var sarunāt, pārliecināt, tur ir, bet citiem tad savukārt nevarēs un nebūs, un būs nevienlīdzība jau šajā pedagogu grupā pat 43 pašvaldību ietvarā. Tāpēc mēs uzskatām, ka labāk šo zemāko regulēt Ministru kabineta noteikumos Nr. 445.

A. Laviņš.

Paldies.

Vai būs vēl citi jautājumi? Lūdzu!

D. Dambīte

Jā... Ja drīkst...

Sakiet, lūdzu, LIZDA ieskatā, vai ir mainījies pirmsskolas pedagogu darba pienākumu raksturs, ieejot kompetenču pieejai?

I. Vanaga.

Jā, mēs uzskatām, ka ir mainījies. Jāņem vērā arī, ka šie digitalizācijas jautājumi ne tikai kovida dēļ, bet arī tāpat, lai būtu šīs digitālās prasmes... tāpat, ir šis darba apjoms... jā, ir... jo te ir akcents lielāks gan uz sadarbību ne tikai starp pedagogiem, bet te ir arī sadarbība ciešāka vēl ar vecākiem, lielāka atgriezeniskā saikne, vēl lielāka individuālā pieeja, kas līdz šim arī bija, bet tomēr šeit ir tieši katrā šī bērna izaugsme. Tad arī ir jāņem vērā, ka ir arī liela daļa pirmsskolas arī šajās digitālajās platformās, piemēram, e-klase, kas arī ir papildus pienākumi, un vēl arī jāņem vērā, ka pirmsskolas pedagogu pienākumu klāsts ir arī mainījies, ņemot vērā, ka arvien vairāk tiek integrēti bērni ar speciālajām vajadzībām un nav daudzviet šis atbalsta personāls. Tāpēc gan šī digitalizācija, gan kompetencēs balstītais saturs, gan iekļaujošās izglītības veicināšana ir palielinājusi darba apmēru un arī darba metodes, un savstarpējās sadarbības, un

atgriezeniskās saiknes. Un tāpēc mēs arī lūdzām un valdība atbalstīja šo darba slodzes balansēšanu, lai būtu samērīgs laiks arī citu pienākumu veikšanai.

D. Dambīte.

Paldies.

Un tad vēl viens pēdējais jautājums. Jūs savā runā izteicāt tādu viedokli, ka, kompetenču pieejai uzsākoties 2019. gadā, pirmsskolas izglītības iestādēs nav bijuši pietiekami mācību līdzekļi. No kurienes jūs šādu secinājumu esat ņēmusi? Vai LIZDA ir bijušas kādas aptaujas pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu saimē...? No kurienes ir šāds secinājums, jo mūsu ministrijas veiktā aptauja rāda pilnīgi pretējo. Paldies.

I. Vanaga.

Atļaušos... jā... norādīt, ka arī mums ir aptauja un mūsu aptaujās... tiešām mēs ļoti mērķtiecīgi tās veicam un mums ir tieši veikta aptauja par pedagogu profesionālo atbalstu un, analizējot pēc izglītības jomām un pakāpēm, un arī ir konstatēts arī mūsu mājaslapā... LIZDA mājaslapā ir pieejami šie pētījumu rezultāti, kur tiek konstatēts, ka lielākā vai mazākā mērā visām pedagogu grupām pietrūkst šie mācību līdzekļi un pirmsskolas pedagogi ļoti bieži, atļaušos teikt, ka ļoti bieži... arī par saviem privātajiem līdzekļiem arī iegādājas vai arī sagādā, piemēram... jā, protams, pašvaldības atbalsta tur, tas ir viennozīmīgi, bet ļoti daudzi tie mācību līdzekļi, kas tiek izmantoti, un īpaši dabas, pedagogi... arī tas ir viņu, kā saka, artava, tērē laiku, lai vāktu... nu, kur nav iespējams aizdoties... kaut vai elementāri zīles, kastaņi, lapas vai kādi papīri... un es domāju, ka tas nevienam nav noslēpums, ka pirmsskolas pedagogi arī par saviem privātajiem līdzekļiem, ja viņš grib daudzveidīgāku, interesantāku un saistošāku, jā... ir atbalsts... bet nereti vien viņi arī ieguldās šādi, vai, piemēram, ja mēs runājam par mācību līdzekļu nodrošinājumu... šo digitālo prasmju nodrošināšanā, mēs arī esam norādījuši ministrijai, cik lielā mērā ir pieejami arī šādi mācību līdzekļi, ko arī nozares eksperti, darba devēji norāda par STEM... robotika, un visi šie elementi... tie jau arī iztrūkst, lai varētu arī šajā agrīnajā kaut vai sagatavošanas posmā pilnvērtīgi sagatavot to skolēnu, ņemot vērā... mēs taču arī zinām, ka ne visiem pat pirmsskolas pedagogiem ir datori pieejami tādā apmērā, cik ir nepieciešams, lai gatavotos, un daudzi izmanto savus privātos datorus. Tā kā tas arī ir līdzeklis, lai sagatavotu mācību līdzekļus dažādus.

Es atvainojos... diskusija iegāja droši vien jau citā specifiskā... bet man pajautāja un man bija jāatbild.

D. Dambīte.

Paldies par atbildēm.

A. Laviņš.

Paldies, Vanagas kundze, par dalību tiesas sēdē, par sniegtajām izvērstajām atbildēm uz daudzajiem jautājumiem un novēlēšu jums tiesas vārdā jauku dienu. Paldies!

Tā... cienījamie lietas dalībnieki, esam pieaicinātās personas uzklaušījuši.

Pirms lemjam jautājumu par lietas izskatīšanu pēc būtības pabeigšanu, vēl ir jautājumi no tiesnešiem pusēm.

Tāpēc vārds tiesnesim Gunāram Kusiņam. Lūdzu!

G. Kusiņš.

Ja. Man būtu jautājums Ministru kabineta pārstāvjiem.

Šis jautājums radās pēc jūsu uzdotā jautājuma.

Es uzdošu jautājumu un tad droši vien jums jāizlemj, kurš no jums atbildēs.

Sakiet, lūdzu, vai Satversmes 107. un arī 91. pantā noteiktā valsts pienākuma īstenošanas ietvars vai apjoms ir atkarīgs no tā, vai valsts pedagogiem tāpat maksātu pa tiešo no valsts budžeta, vai arī šo naudu kā mērķdotāciju pārskaitītu pašvaldībām. Respektīvi, vai mainās valsts pienākumu apjoms atkarībā no tā, kā ir organizēta šī apmaksas kārtība. Es ceru, ka ir saprotams jautājums.

B. Bašķere.

Manuprāt, pienākumu apjoms nemainās. Mainās drīzāk tiesību apjoms, nu, tādā ziņā, ka, teiksim, ar to finansējuma apjomu, ko piešķir pašvaldībām tieši no valsts budžeta, tad mēs ļaujam pašvaldībām elastīgāk rīkoties pēc noteiktiem kritērijiem. Attiecīgi, ja mēs to pielemjam paši, tad mēs pildām savu lēmumu.

Iespējams, ka precīzi neatbildēju, bet es domāju, ka būtiski nekas nemainās.

G. Kusiņš.

Ja es pareizi saprotu, ka valstij būtu pienākums izvēlēties... valsts ir tiesīga izvēlēties šo apmaksas veidu, vai tā ir mērķdotācija vai, teiksim, pa tiešo no budžeta vai kā... bet jebkurā gadījumā tad tas valsts pienākuma apjoms ir vienāds. Vai es pareizi sapratu jūsu atbildi? Citiem vārdiem sakot, vai valsts nevarētu, izvēloties šo mērķdotāciju kā formu, samazināt savas atbildības apjomu?

D. Dambīte.

Ja drīkst turpināt jau manas kolēģes iesākto atbildi uz jūsu jautājumu... tad valsts pienākums... jebkurā gadījumā saglabājas šis te mērķdotācijas apmēra kopējās summas apmēra nodošana, teiksim, ja tā varētu izteikties, izglītības jomās nodarbināto darba algas samaksai. Jebkurā gadījumā tāpat valsts dotē šo te izglītības jomā nodarbināto darba algas samaksu. Tātad, ņemot vērā to, ka šobrīd ir šis te process, ir

noteikta kārtība, kā valsts izmaksā šo mērķdotāciju un dod pašvaldībām rīcības brīvību pēc noteiktiem kritērijiem, kas iestrādāti jau Ministru kabineta noteikumos, ļauj pašvaldībām atrast šo pieeju, kā motivēt, kā samaksāt to darba samaksu pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem un arī vispārējās pamata un vidējās izglītības iestāžu pedagogiem. Tātad šis te valsts pienākums saglabājas jebkurā gadījumā kā noteikta šī te summa, kuru mēs maksājam vai nododam pašvaldībām mērķdotācijām. Izejot no Satversmes 107. un 91. panta, valstij ir pienākums... pozitīvs pienākums ir veikt šo... un izstrādāt darba samaksas sistēmu kā tādu. Valstij ir šāds pienākums. Un tad veidot tālāk attiecīgi, kā rīkoties ar šo naudu. Vai valsts nodod katrai izglītības iestādei šo naudu, vai... tā kā pirmsskolas izglītības iestādes pedagogu darba samaksa no vienas puses... pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu darba samaksa ir izglītības iestāžu dibinātāju rokās, pašvaldības rokās, tad šajā brīdī ir noteikta šāda kārtība, šāda sistēma izveidota. Ja valsts diskusiju rezultātā mainīs šo sistēmu un valsts dos šo iespēju Izglītības un zinātnes ministrijai maksāt katrai izglītības iestādei šo pedagogu darba samaksu, nu, tas nav diskutēts un iespējams, ka tā arī notiks. Bet šobrīd ir izveidota, valsts ir izveidojusi tādu sistēmu, ka Ministru kabinets nosaka šo mērķdotāciju un atbilstoši Kabineta noteikumiem ar mērķdotāciju nodod pašvaldībām tālāk jau rīkoties ar šo te summu.

G. Kusiņš.

Vai es pareizi saprotu... Tad arī šīs mērķdotācijas apjomam jau ir jābūt tādām, kas nodrošina pienācīgu darba samaksu.

D. Dambīte.

Jā, katru gadu jau no 2021. gada... nu jau visus gadus, ja mēs skatāmies arī vēsturiski, jau no 2018. gada, kas man ir šie skaitļi pieejami, tātad šo gadu laikā mēs katru gadu izmaksājam mērķdotācijas darba algai un sociālās apdrošināšanas iemaksai, palielinām... katru gadu viņas ir lielākas, ņemot vērā, protams, to, ka šī zemākā mēneša darba algas likme arī palielinās... tiek sabalansēta slodze, tad arī slodzes sabalansēšanai tiek finansējums aprēķināts un līdz ar to katru gadu, ir jau arī aprēķini arī 2023. gadam, protams... katru gadu šī summa palielinās... kopējā summa, kuru mēs mērķdotācijās pārskaitām.

G. Kusiņš.

Jā. Paldies.

Un tad pēdējais jautājums, tikai lai būtu skaidrība. Tad Ministru kabineta nolūks nav bijis izmantot mērķdotāciju kā veidu, lai pašvaldības samaksātu daļu no pienācīga atalgojuma.

D. Dambīte.

Tātad, Ministru kabinets samaksā ir aprēķinājis visu, tātad ir šie skaitliskie rādītāji, atbilstoši kuriem tad tiek aprēķināts, lai samaksātu visu atalgojumu, kas ir konkrētajā pašvaldībā pirmsskolas izglītības pedagogiem...

G. Kusiņš.

Paldies.

A. Laviņš.

Paldies.

Ja citu jautājumu nav, lietas dalībniekiem vaicāšu, vai varam pabeigt lietas izskatīšanu pēc būtības.

Pieteikuma iesniedzēju pārstāvji?

K. Zaķis.

Jā, godātā tiesa, varam.

A. Laviņš.

Ministru kabineta pārstāvji?

D. Dambīte.

Jā, godātā tiesa, varam.

A. Laviņš.

Paldies.

Tātad, lietas izskatīšana pēc būtības tiek pabeigta.

Turpinājumā mums vajadzētu sekot tiesu debatēm.

Lai sagatavotos tiesu debatēm, tiesa izsludinās pārtraukumu un 15 minūtes varētu būt pietiekamas.

D. Dambīte.

Jā.

A. Laviņš.

Tātad, 15 minūšu pārtraukums, pēc tam turpinām tiesas sēdi ar tiesu debatēm.

Pārtraukums uz 15 minūtēm.

(Pārtraukums.)

A. Laviņš.

Lūdzu, sēdieties!

Turpinām tiesas sēdi.

Vārds tiesu debatēs pieteikuma iesniedzēju pārstāvjiem.

Debašu runa nevar būt ilgāka par 30 minūtēm. Es ceru, ka iekļausieties, ja?

Lūdzu, vārds jums.

K. Zaķis.

Labdien, godātā tiesa!

Tātad, runāšu par vienlīdzību. Neatkārtošu to, kas jau ir gan pieteikumā, gan paskaidrojumos sniegts, bet tikai to, kas faktiski ir izskanējis lietas izskatīšanas laikā no Ministru kabineta puses un vienlaicīgi arī no ministrijas puses.

Tātad, lai izvērtētu, vai ir pārkāpts Satversmes 91. panta pirmajā teikumā ietvertais vienlīdzības princips, nepieciešams noskaidrot, vai un kuras personu grupas atrodas vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos. Nu, tad skaidrs, ka Ministru kabinetam, šādā veidā veicot analīzi jeb apstājoties pie šī te pirmā punkta testā, bija vienkāršāk gatavot savu pozīciju. Bet ir norādāms, ka sākotnēji Ministru kabinets savā atbildes rakstā ir norādījis, ka pirmsskolas izglītības pedagogi neatrodas pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos ar pamatizglītības un vispārējās izglītības pedagogiem, un papildus tika pieminēti arī profesionālās izglītības pedagogi, kas arī tad licis secināt, ka, attiecībā uz pirmsskolas izglītības pedagogiem nav ticis pārkāpts tiesiskās vienlīdzības princips.

Savukārt lietas izskatīšanas laikā Ministru kabinets ir norādījis, ka abas minētās grupas ir salīdzināmas, bet starp šīm grupām pastāv būtiskas atšķirības. Un šīs te atšķirības tika pamatotas ar vairākiem normatīviem aktiem un, teiksim, tie svarīgākie varbūt bija noteikumi Nr. 264, tas ir, Noteikumi par profesijas klasifikatoru, noteikumi Nr. 716 „Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un pirmsskolas izglītības programmu paraugiem”, noteikumi Nr. 747 „Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem”, noteikumi Nr. 416 „Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem”. Un tad šie te minētie Kabineta noteikumi ir izmantoti, lai pamatotu to, ka pirmsskolas pedagogiem, salīdzinājumā ar citiem pedagogiem, piemēram, ir atšķirīgi satura īstenošanas mērķi, atšķirīgi uzdevumi, katrā izglītības pakāpē tiek attīstītas dažādas caurviju prasmes, katrā izglītības pakāpē ir citi sasniedzamie rezultāti, pastāv arī atsevišķas profesijas kvalifikācijas prasības. Un tāpat tiek pamatots arī, piemēram, tas, ka atsevišķās izglītības pakāpēs skolēns tiek vērtēts un viņam tiek piešķirts vērtējums par saviem nopelniem.

Un ja nedaudz pieskaras, tad katram no šiem te četriem būtiskākajiem normatīvajiem aktiem, tad Ministru kabineta ieskatā būtiskas atšķirības izriet,

piemēram, no Profesiju klasifikatorā minētā sadalījuma. Konkrēti, ka profesiju atsevišķajās grupās pirmsskolas pedagogi un pamatskolas pedagogi ir nodalīti kā pedagogu grupas, vienlaikus neuzsverot, kā arī minēja LIZDA pārstāve to, ka abas šīs grupas ietilpst profesiju mazajā grupā – pamatizglītības un pirmsskolas pedagogi. Un arī pat nepieminot, teiksim, šī te klasifikatora, teiksim, 207. punktu, kas noteic, ka mazās grupas – pamatizglītības un pirmsskolas pedagogi – profesijās nodarbinātie māca vairākus mācību priekšmetus pamatizglītības un pirmsskolas izglītības līmenī, organizē grupu un individuālās rotaļas un mācību nodarbības, kas palīdz izglītojamajam fiziski un garīgi attīstīties, iegūt komunikatīvās iemaņas. Vai arī tālāk 209. punktā minēto, proti, kas nosaka, ka šīs te pamata prasības kvalifikācijai, ka viņas ir vienādas.

Un tālāk arī tika lietas gaitā arī atbildes rakstā diezgan daudz izmantoti šie te Ministru kabineta noteikumi Nr. 716, 416. un 747., faktiski pārstāstot tajos minētos, teiksim, šos te īstenošanas uzdevumus, mērķus un saturu un uzsverot, ka, redziet, gramatiski šeit ir pilnīgi atšķirīgi uzdevumi, atšķirīgs saturs, atšķirīgas caurviju prasmes. Protams, jā, to nevar noliegt un, apskatot šos te normatīvos aktus, tiešām tā arī ir, tur ir uzrakstīts, ka atšķirīgi.

Bet, ja pievērš uzmanību un paskatās šo te Ministru kabineta izstrādāšanas materiālus, nu teiksim, par pamatu ņemot anotācijas, tad, piemēram, 2018. gada 21. novembra Ministru kabineta noteikumiem „Par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām”, tad, teiksim, šajā te anotācijā ir minēts tas, ka Valsts izglītības satura centra 2016. gada novembrī uzsāktā specifiskā atbalsta mērķa attīstīt kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura Eiropas sociālā fonda projekti un kompetenču pieeja izglītības satura mērķis un aktivitātes, kas aptver visus trīs: pirmsskolas izglītību, pamatizglītību, vidējo izglītību, vispārējās izglītības posmus un ļauj nodrošināt mūsdienīgumu un pēctecību satura pakāpenisku īstenošanas uzsākšanu ar 2019. gada septembri pirmsskolām. Tas arī tika attiecīgi izdarīts.

Tātad, var redzēt, ka, arī izstrādājot šos te pirmsskolas izglītības vadlīnijas, jau šajos te izstrādes materiālos ir redzams, ka šie te visi trīs posmi ir... viņi tiek aptverti visi un ka tas ir kā vispārēja vienota sistēma no pusotra gada līdz 18 gadiem, kā tika minēts.

Ja pievērš uzmanību, teiksim, arī 2018. gada 27. novembra Ministru kabineta noteikumiem, kas ir noteikumi jau par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem, tad šeit jau atkal ir minēta atsauce uz Saeimas 2014. gada 22. maijā apstiprinātajām izglītības attīstības pamatnostādņēm, kas bija spēkā no 2014. gada līdz 2020. gadam. Un arī šeit ir minēts, ka pirmo reizi vispārējās izglītības mācību saturs un pieeja mācībām tiek pārskatīta vienotā sistēmā un pēctecīgi visās izglītības pakāpēs, sākot no pusotra gada vecuma pirmsskolā līdz pat 12. klasei. Arī ir vairākkārt uzsvērts, kas tad īsti ir šī te lietpratība jeb kompetence. Un tur arī netiek izšķirtas, protams, nekādas vecuma pakāpes.

Tālāk. Ja mēs pievēršamies nākamajam šim te līmenim, tad 2019. gada 3. septembra Ministru kabineta noteikumos „Noteikumi pa valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem” arī ir norādīts, ka šis noteikumu projekts ir pēctecīgs solis, lai 2020. gada 1. septembrī uzsāktu kompetenču pieejas īstenošanu arī vispārējās izglītības pakāpē. Un arī šeit ir atsauce uz 2014. gada 22. maijā apstiprinātajām izglītības attīstības pamatnostādņēm. Proti, ka šis ir vienots pasākumu komplekss, kas ir jātulko vienoti un tā ir vienota sistēma. Un ir pat atsauce uz Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju Latvija-2030, kas ir 2010. gada dokuments.

Un apskatot šos te noteikumus vienoti ar izstrādes materiāliem, vienoti izceļams... ka lietas izskatīšanas gaitā Ministru kabineta argumentācijā iezīmējas būtiska pretruna, proti, Ministru kabinets, izmantojot piesauktās atšķirības satura īstenošanas mērķi uzdevumos un caurviju prasmēs un sasniedzamajos rezultātos argumentēja to, kāpēc pirmsskolas izglītības pedagogi neatrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos ar pamatizglītības un vispārējās izglītības.... Nekādā veidā neargumentēja, ka šīs atšķirības padara darbu mazāk vērtīgu, mazāk nozīmīgāku vai mazāk atalgojamu. Un vienlaikus, kā Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāve atbildot uz pašu pirmo tiesas jautājumu, kas bija par pamatu atalgojuma celšanai pirmsskolas izglītības pedagogiem, proti, vai pirmsskolas izglītības pedagogiem tiek celtas likmes saistībā ar kompetenču izglītības modeļa ieviešanu, vai likmes tika salāgotas dēļ šī modeļa ieviešanas. Tika atbildēts, ka līdz ar šī modeļa ieviešanu pastiprinās pirmsskolas izglītības pedagogu atbildība, tiek noteiktas apgūstamās caurviju prasmes, līdz ar to finanšu iespēju robežās likme tika arī palielināta. Un secinājumi ir tādi, ka kompetenču izglītības ieviešana tika apstiprināta jau pieņemot izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam, kas faktiski ir noticis jau gandrīz desmit gadus atpakaļ. Un šī modeļa izstrāde tātad ir datējama jau vairāk kā desmit gadus veca.

Savukārt, kā jau tika norādīts iepriekšējās tiesas sēdēs, tad Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam tomēr paredz, ka vēl joprojām 2027. gadā pastāvēs 33 procentu atšķirība starp pirmsskolas pedagogu atalgojumu un vidējās izglītības pedagogu atalgojumu.

Kā tika konstatēts, tad jaunāko pedagogu darba samaksas noteikumu grozījumu anotācijās norādīts, ka likmes pirmsskolas izglītības pedagogiem tiek celtas, lai mazinātu nevienlīdzību, jo esot ieviesta kompetenču izglītība. Tomēr ir svarīgi norādīt, ka kompetenču izglītība pirmsskolā tika ieviesta ātrāk nekā citās izglītības pakāpēs, sākot ar 2019. gada septembri. Un to, ka šāds modelis tika ieviests, par to bija zināms jau no 2014. gada. Un tikai tagad, kad šis jautājums ir nonācis Satversmes tiesā, Ministru kabinets cenšas norādīt uz atšķirībām starp pedagogu grupām, turklāt pilnībā ignorējot, ka minētā kompetenču pieeja, tās mērķis un aktivitātes aptver visus trīs – pirmsskolas izglītību, pamata izglītību un vidējo izglītību – posmus.

Kā minēts Noteikumu par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un pirmsskolas izglītības programmu paraugiem, projekta sākotnējās ietekmes novērtējums.

Un secinājums, ka šai atšķirīgajai attieksmei, kas izpaužas šajā te atalgojumā pret pirmsskolas izglītības pedagogiem, nav saprātīga un objektīva pamata. Tātad, nav leģitīma mērķa. Līdz ar to nav ievērots arī samērīgums. Jo arī lietas izskatīšanas laikā nekādi, teiksim, kritēriji, kas būtu izmantoti vai vērtēti kā šo te atalgojumu noteikt, pat netika pieminēti.

Un jāturpina ar pēdējās pieaicinātās personas citātu, ka „darba mīlestība ņem virsroku”. Jānorāda, ka ir jāsaprot, ka skolotāja profesija noteikti nav tā profesija, kuru kāds izvēlas kā iemeslu minot iespējamo naudas daudzumu, ko tas varēs nopelnīt.

Un skolotāji nekļūst par skolotājiem atalgojuma lieluma dēļ, bet tāpēc, ka tā ir sirdij tuva nodarbošanās. Un sabiedrība kopumā ir atbildīga par to, kādās rokās tiek nodoti arī paši mazākie bērni un šai te ilgajai, teiksim, ignorēšanai vai arī kaut kāda veida vairāksolīšanai pirms katrām vēlēšanām varbūt ir beidzot iespēja pienākusi pielikt punktu un es aicinu to izmantot.

Paldies.

G. Osis.

Es paturpināšu attiecībā par 107. panta saturu. Kā jau tas arī ir norādīts pieteikumā un uzsvērām savos paskaidrojumos, tad 107. panta tekstuālais tvērums liecina, ka minētā norma aizsargā ikvienas personas tiesības saņemt samaksu, kas atbilst veiktajam darbam.

Šeit vēlos vērst uzmanību, ka 107. pantā nostiprinātas ne vien tiesības saņemt valsts noteikto darba samaksas minimumu, bet tāpat arī taisnīgu samaksu atbilstoši darbinieka tātad šim ieguldītajam darbam.

Šajā sakarā Satversmes tiesas judikatūrā jau ir vairākas reizes... neteiksim vairākas reizes, bet ir nedaudz izkristalizējušies šie kritēriji, kas būtu jāņem vērā un tie būtu kā neizmeļoši, bet kā piemēri... tātad šī te darba slodze, darba vērtība, darba apstākļi.

Šajā ziņā vēlos vērst uzmanību vēlreiz arī jau pieteikumā minētajām starptautiskajos cilvēktiesību dokumentos noteiktajām tiesībām uz taisnīgu un atbilstošu darba samaksu, un kā to arī pagājušajā tiesas sēdē savu uzmanību vērsa Kovaļevskas kundze tad šis ANO 1966. gada 16. decembra starptautiskais pakts par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām 7. panta A apakšpunktā garantē tiesības uz atlīdzību, kas ikvienam strādājošajam nodrošina vismaz taisnīgu darba samaksu, kā arī vienādu atlīdzību par līdzvērtīgu darbu bez jebkādas atšķirības.

Šajā ziņā arī atsaucoties uz Kovaļevskas kundzes veikto izpēti, kā viņa norādīja, ka šeit būtu jāņem vērā šīs te analītiskās metodes, lai arī tās nav izsmeļošas un nav...

nu, teiksim, tā... ar normatīvajiem aktiem atzītas, tomēr prakses gaitā ir izkristalizējušās. Un šī te uzmanība arī tika vērsta arī uz šiem četriem kritērijiem, kas būtu: nepieciešamā kvalifikācija, kas ietver gan izglītību, gan pieredzi, gan arī citas prasmes, tā būtu atbildība, gan atbildība pret cilvēkiem, pret finanšu līdzekļiem un tā tālāk... tāpat arī šī te darba slodze, kas arī var izpausties gan fiziskā, gan emocionālā un garīgā veidā... un arī darba apstākļi, protams, gan kā saskarsme ar trokšņiem un kādiem īpašiem riskiem konkrētajā nozarē un tā tālāk.

Par kritērijiem tiktāl... Un šeit es vēlos norādīt, kas arī jau šodien gan izskanēja, bet vēlreiz uzsvērt, ka šajās te Ministru kabineta rīkojumu Nr. 436, tāpat, tās ir pamatnostādnes izglītības, kas ir 2021.-2027. gadam, šeit ir 6. nodaļa „Izglītības politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji” un tajā ir ietverti šie te politikas rezultāti un rezultatīvo rādītāju tabula. Un tās 1.3. punktā Ministru kabinets pirmsskolas pedagogu vidējo bruto darba samaksu ir salīdzinājis ar vidējo bruto darba samaksu sabiedriskajā sektorā strādājošajiem ar vismaz bakalaura grādu. Un šeit ir redzami gan uz Pamatnostādņu sagatavošanas brīdī esošie dati, ka 2021. gadā šī te pirmsskolas izglītības pedagogu vidējā bruto darba samaksa sasniedza tikai 59 procentus tāpat iepretim šīm te vidējā bruto darba samaksai sabiedriskajā sektorā strādājošajiem ar vismaz bakalaura grādu un tad ir arī prognozes, kas 2024. gadā šis te apmērs būs 72 procenti iepretim tāpat vidējai darba samaksai sabiedriskajā sektorā strādājošajiem ar vismaz bakalaura grādu un tikai ap 2027. gadu tāpat plānots, ka tie varētu būt 106 procenti.

Un tāpat, no šī te ir redzams, ka jau arī pats Ministru kabinets kā zināmu atskaites punktu, ja tā var teikt, ir izvēlējis šo te sabiedriskā sektorā strādājošo vidējo bruto darba samaksu strādājošajam ar bakalaura grādu. Šobrīd ir 1527 eiro, ko vidēji bruto saņem šis te sabiedriskajā sektorā strādājošais. Un tāpat attiecīgi, kā mēs redzam no šībrīža spēkā esošajiem Ministru kabineta noteikumiem Nr. 445, tie šobrīd ir tikai 1070, un arī grozījumi, kas stāsies spēkā šā gada septembrī, tāpat paredz 1240 eiro mēneša minimālo darba samaksu, kas joprojām ir diezgan attālināta no šībrīža situācijas.

Vēl vēlos vēlreiz vērēt uzmanību uz šo te pirmsskolas pedagogu neaizstājamību.

Kā arī norādīja LIZDA pārstāve, un tam varam pilnībā pievienoties, ka šo te pirmsskolas pedagogu nevar aizstāt jebkurš, piemēram, vidējās izglītības pedagogs. Kā arī vairākas reizes jau lietas izskatīšanas gaitā nonācām pie secinājuma, ka par pirmsskolas pedagogu strādājošajai personai tāpat ir jāiziet šie te kursi, kā piemērs arī no Ministru kabineta pārstāvja puses tika minēta šī te satura didaktika, ja pareizi atceros, kā viens no šīm te papildu prasmēm, kas nepieciešams iepretim, piemēram, vidējās izglītības pedagogam.

Līdz ar to tas vēlreiz pierāda šo te vērtību un specifiku.

Vēl šajā sakarā jānorāda arī uz šo te pedagogu trūkumu, kas joprojām ir un nu, tādi pēdējie dati, kas ir LIZDA apkopotie pie 2022. gada sākumā, kad tika minēts, ka uz to brīdi trūkst valstī 700 pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu, vēlāk 2022. gada jau rudenī tātad Izglītības un zinātnes ministrija norādīja, ka tie ir 600 pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogi.

Un arī publiskajā telpā Izglītības un zinātnes ministrija vairākas reizes norādīja, ka šis te pirmsskolas izglītības pedagogu trūkums, tajā skaitā var tikt saistīts ar šo te neatbilstošo darba samaksu.

Kā jau arī šeit nonācām pie secinājuma, tad darba samaksa noteikti nav vienīgais apsvērums, kas ietekmē vēlmi strādāt un varbūt šo te trūkumu, bet tas ir noteikti vērā ņemams apstāklis, tāpēc arī vēlreiz norādu uz šo.

Un visbeidzot attiecībā uz pienākumu šo te vienlīdzību nodrošināt samērīgā laikā, vēlējos norādīt uz to, ka arī Kovaļevskas kundze izteica, ka dažādi tiek norādīts starptautiskajos dokumentos un mūsu tiesību doktrīnā, bet jebkurā gadījumā šim te periodam būtu jābūt samērīgam, šī nevienlīdzība būtu jānovērš samērīgā laikā un arī attiecībā uz darba samaksas atbilstību šī te būtu jānodrošina samērīgā laikā un, kā norādīts iepriekš, vismaz desmit gadus jau šīs te diskusijas ilgst par to, ka ir nepietiekama darba samaksa. Un arī attiecībā uz vienlīdzības jautājumiem... Tā kā nu... tas, mūsu ieskatā, nebūtu vērtējams kā samērīgs laiks, tie ir vairāk kā desmit gadi... tad tas ir par ilgu.

Paldies.

A. Laviņš.

Paldies.

Vārds debatēs Ministru kabineta pārstāvēm.

Arī laiks tiek piešķirts līdz 30 minūtēm. Lūdzu!

D. Dambīte.

Paldies.

Augsti godātā tiesa!

Valdības vārdā varu apliecināt, ka politikas veidošanā vienmēr varam virzīties uz labākiem risinājumiem. Valdība, pieņemot pedagogu zemākās darba samaksas likmes pieauguma grafiku, pēdējo piecu gadu laikā ir aktīvi strādājusi un arī turpinās strādāt gan pie skolu tīkla sakārtošanas, gan pie pedagogu darba slodzes sabalansēšanas.

Valdībai kopā ar pašvaldībām izglītības sistēmas sakārtošanā un virzībā uz kvalitatīvu izglītību ir liels darbs priekšā.

Tiesas sēdēs ir izskanējuši viedokļi par taisnīgu atlīdzību un piemērojamiem vērtēšanas kritērijiem, tiesībām saņemt veiktajam darbam atbilstošu samaksu, par

vienādas vērtības darbu, kur, salīdzinot šķietami atšķirīgos darbus, varam nonākt pie secinājuma, ka tie pat ir vienādas vērtības darbi.

Lietā pieaicinātā persona Anita Kovaļevska norādīja, ka, vērtējot darba vērtību, ir jāizmanto analītiskās metodes, norādot uz četrus kritēriju izmantošanu, vienlaikus atzīmējot, kādos gadījumos valstij savs pienākums būtu izpildāms nekavējoties, iespējamās netaisnīgās situācijas novēršanai un kādos valsts savu pienākumu varētu izpildīt arī pakāpeniski.

Lietā pieaicinātā persona profesore Linda Daniela norādīja, ka pedagogiem atalgojums ir jāsaņem līdzvērtīgs. Tajā pat laikā norādot gan uz atšķirībām pirmsskolas mācību procesa organizācijā ar pamata un vidējās izglītības pakāpi, gan arī uz kopīgo, īpaši akcentējot pedagogu lomu visās izglītības pakāpēs.

Nenoliedzami, pedagoga darbs ir nozīmīgs un līdz ar kompetenču pieejas pakāpenisku ieviešanu izglītības sistēmā, pakāpeniski arī mainās prasības pedagogu darba pienākumu veikšanā. Mainās pedagoga darba raksturs, ņemot vērā katras izglītības pakāpes, izglītības programmas īstenošanas saturu. Tomēr jāatzīmē, ka katrai izglītības pakāpei ir atšķirīgi pedagoga darba pienākumi, veicamie uzdevumi, programmas īstenošanas principi, metodes, pieeja, izglītojamā sasniedzamie rezultāti.

Kā jau iepriekš norādīju, ka darbs pie izglītības nozarē aktuālo jautājumu sakārtošanas turpinās.

Izglītības un zinātnes ministrija ir pasūtījusi pētījumu, kura mērķis ir veikt pedagoga darba analīzi, novērtēšanu, iegūstot skaidru un pamatotu amatu savstarpēju salīdzinājumu un hierarhiju. Kāds noteikti teiks, ka tas ir par vēlu, jo jautājumu risināšana ir novēlota. Tomēr vēlos atzīmēt, ka valstij ir jānodrošina ne tikai izglītības jautājumu risināšana, bet arī vairāku sabiedrībai vitāli svarīgo funkciju īstenošanas nepārtrauktība.

Ministru kabineta vārdā akcentēju, ka Ministru kabineta noteikumi Nr. 445 nosaka zemāko mēneša darba algas likmi, nevis darba samaksu, kura katru gadu, sākot no 2018. gada 1. septembra, tiek paaugstināta. Tas savukārt ir saistīts ar valsts un pašvaldību budžeta finansiālajām iespējām. Kopš 2018. gada 1. septembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 445 veiktie grozījumi ir vērsti uz pozitīvu izmaiņu ieviešanu. Ministru kabineta ieskatā valsts ir izpildījusi savu pozitīvo pienākumu, izveidojot pedagogiem, tostarp pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem, darba samaksas sistēmu, ņemot vērā viņu darba slodzi. Taču Ministru kabineta noteikumi neparedzēs konkrētas pedagogam izmaksājamās atalgojuma summas. Pedagogu mēneša darba alga veidojas no vairākām komponentēm: mēneša darba algas likme, tarifcēto darbu stundu skaits nedēļā, darba slodze nedēļā. Tas atbilst vienai mēneša darba algas likmei.

Valsts ir saprātīgi un mērķēti pakāpeniski virzījusies uz pirmsskolas pedagogu zemākās mēneša darba algas likmes procentuālu lielāku palielināšanu nekā pamata un vidējās izglītības pakāpes pedagogiem.

Ar 2022. gada 13. decembra noteikumiem Nr. 787, kas šobrīd ir spēkā, ir pārskatīta un palielināta ne tikai zemākā mēneša darba algas likme, bet arī pirmsskolas pedagogu darba slodze nodarbību vadīšanai no 36 stundām uz 34 stundām, tādējādi atvēlot ilgāku laiku pedagogam rotaļu nodarbību sagatavošanai un citu pienākumu veikšanai.

Vēršam uzmanību, ka pedagoga, tajā skaitā pirmsskolas pedagoga, mēneša darba algas likmi laika posmam no kārtējā gada 1. septembra līdz nākamā gada 31. augustam nosaka izglītības iestādes vadītājs, ievērojot valstī noteikto zemāko pedagoga mēneša darba algas likmi.

Izglītības iestādes vadītājam saskaņā ar iestādē apstiprinātajiem kritērijiem, kas saskaņoti ar izglītības iestādes dibinātāju, izvērtējot pedagogu darba intensitāti un personisko ieguldījumu, apstiprinātā valsts budžeta finansējuma ietvaros ir tiesības noteikt līdz 60 procentiem augstāku pedagoga mēneša darba algas likmi. Izglītības iestādes vadītājs, nosakot pedagoga mēneša darba algas likmi, var ņemt vērā arī pedagoga pedagoģiskā darba stāžu. Pedagoga darba alga – tā ir darba samaksas daļa, kas noteikta, ņemot vērā pedagoga mēneša darba algas likmi un slodzi, katru gadu nosaka iestādes vadītājs, veicot tarifikāciju uz 1. septembri. Tarifikācijā norāda katra pedagoga slodzi, kā arī vakantos pedagogu amatus un vakanto stundu skaitu mācību priekšmetos atbilstoši izglītības programmas mācību priekšmetu plānam.

Pirmsskolas izglītības iestādes gadījumā tarifikācijā norāda kara pedagoga ieņemamo amatu un slodzi, arī pedagogu vakantos amatus un slodzes atbilstoši izglītības iestādes īstenotajām pirmsskolas izglītības programmām.

Ministru kabinetam nekad nav bijusi doma diskriminēt pirmsskolas pedagogus attiecībā pret zemāko mēneša darba algas likmi. Vēlamies norādīt, ka šāda atšķirība veidojusies arī vēsturiski. Līdz 2004. gadam par pirmsskolas pedagogu varēja strādāt persona ar vidējo pedagoģisko profesionālo izglītību. 2008. gadā, kad Latviju skāra ekonomiskā krīze, finansējumu pirmsskolas pedagogu darba samaksai attiecībā uz 1,5 līdz četrus gadu vecuma bērnu izglītošanai tika nodots pašvaldību atbildībā. Un visu laiku ņemtas vērā ir pašvaldību finanšu iespējas, aprēķinot kopējo mērķdotāciju. Šobrīd, kā jau daudzviet izskanējis, Ministru kabinets, tajā skaitā arī Izglītības un zinātnes ministrija virzās uz pedagogu zemākās darba algas likmes izlīdzināšanu.

Ņemot vērā minēto, nav nekāda pamata domāt, ka pedagogam pirmsskolā, pamatizglītības iestādē, vidējā izglītības iestādē būs vienāda darba alga, proti, naudas summa, kādu pedagogs saņems. Zemākās darba algas likmes celšana vien nenodrošina visiem pedagogiem jūtamu darba samaksas pieaugumu, jo liela daļa pedagogu strādā ar mazu darba slodzi. Tāpēc otrs būtisks faktors pedagogu darba samaksas pieauguma nodrošināšanā ir pašvaldību veiktie pašvaldību skolu tīkla pilnveides pasākumi, kuru rezultātā pedagogam rodas iespēja strādāt ar lielākām slodzēm.

Vienlaikus atzīmējams, ka Ministru kabinets ir palielinājis arī viena izglītojamā izmaksas pirmsskolas izglītības, vispārējās pamata un vispārējās vidējās izglītības programmās.

Valsts pašvaldībām mērķdotācijās pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām kopumā ir novirzījusi 2021. gadā 394 miljonus, 2022. gadā 422 miljonus, 2023. gadā 493 miljonus eiro. Tas norāda uz valsts plānveida valsts budžeta līdzekļu palielināšanu izglītības jomā nodarbinātajiem.

Papildus vēlos atzīmēt to, ka Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar Valsts izglītības satura centru un Latviešu valodas aģentūru un Valsts izglītības satura centra īstenoto projektu „Skola 2020-2030” ir ieguldījusi lielu darbu mācību līdzekļu sagatavošanā. To var redzēt attiecīgajos elektroniskajos resursos „Skola 2020-2030”, kas visiem ir pieejami. Ir notikuši Valsts izglītības satura centra vebināri, ir tātad arī nodoti mācību līdzekļi pašvaldībām, izglītības iestādēm attiecībā uz katru mācību jomu. Ir dažāda veida resursi pieejami pirmsskolas izglītības pedagogiem, vispārējās pamata un vispārējās vidējās izglītības pedagogiem. Taču katra pedagoga ziņā ir šos resursus izmantot. Turklāt pedagogam ir atmaksāts darba laiks par arī gatavojamos pirmsskolas izglītības rotaļu nodarbībām.

Nobeigumā vēlos atzīmēt Ministru prezidenta šā gada 26. aprīļa preses konferencē pēc Ministru kabineta ārkārtas sēdē pieņemtajiem lēmumiem teikto. Ministru prezidents apliecināja, ka ir jāpilnveido izglītības sistēma, lai visā valstī bērni varētu iegūt vienlīdz labu izglītību, un visā valstī pedagogi, strādājot līdzīgu darbu, par līdzīgu slodzi saņemtu līdzīgu atalgojumu.

Izglītības un zinātnes ministrija turpina strādāt, lai pedagogu, tajā skaitā pirmsskolas pedagogu, darba samaksas apmērs sasniegtu Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2021.-2027. gadam noteikto, proti, vidējās bruto darba samaksas sabiedriskajā sektorā attiecībā pret vidējo bruto darba samaksu sabiedriskajā sektorā pedagogiem strādājošiem ar vismaz bakalaura grādu.

Valdības vārdā lūdzu atzīt par atbilstošiem Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 107. pantam Ministru kabineta 2016. gada 5. jūlija noteikumu Nr. 445 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” 1. pielikuma 4. tabulas 3. punktu un 3. pielikumu 7. punktu.

Paldies.

A. Laviņš.

Paldies.

Vai izmantosiet replikas tiesību, pieteikuma iesniedzēju pārstāvji?

G. Osis.

Jā. Īsu.

A. Laviņš.

Lūdzu.

G. Osis.

Tātad, citējot jūs, „tas ir par vēlu, jautājuma risināšana ir novēlota”. Ar to es gribu pateikt, ka ļoti uzsvērāt savā debašu runā... no kuras galvenos secinājumus var izdarīt, ka visi turpina strādāt un ieviest kaut kādas reformas un pakāpeniski kaut kam tuvināties, bet gribēju izcelt vēlreiz to, ka attiecībā par šo te zemāko likmi... Kā arī atzināt jūs paši, laikam ministrijas statusā atbildot uz jautājumiem, tad pie zemākās likmes varot pierēķināt klāt līdz 10 procentiem, un tas arī ir tas faktiskais atalgojums, ko saņem pirmsskolas pedagogi. Līdz ar to šī te pierēķināšana un jebkurā gadījumā tā bonusu sistēma... viņa ir atkarīga no pašvaldības rocības tieši uz vietas, bet jebkurā gadījumā pēc jūsu pašu vārdiem ir līdz 10 procentiem.

Un attiecībā uz skolu tīklu... kas attiecas uz šo te skolu tīklu sakārtošanu, tad arī lietas materiālos ir materiāli, kur Pašvaldību savienība ir nepārtraukti jau vairāku gadu garumā runājusi par to, ka skolu tīklu sakārtošana... papildus naudu vai finanses tādā apmērā, lai varētu nodrošināt visas vajadzības, vienkārši nevar spēt sniegt.

Paldies.

A. Laviņš.

Paldies.

Vai sekos atbildes replika?

D. Dambīte.

Jā. Paldies.

Tātad, es gribētu tomēr vērst uzmanību, ka Kabinets, risinot jautājumus par pirmsskolas pedagogu darba samaksu, tātad, zemākās mēneša darba algas likmi, un risinot tajā skaitā arī šos jautājumus, kas attiecas uz vispārējo pamata un vidējo izglītības pakāpi, tātad šo pedagogu saimi, tie ir vairāk kā... aptuveni 30 tūkstoši pedagogiem, tātad, ņemot vērā šo te zemāko mēneša darba algas likmi un slodžu sabalansēšanu, veicot aprēķinus, ir jāņem vērā šīs finansiālās iespējas, kas ir valstī un tāpat arī pašvaldībām.

Un Pašvaldību savienības replika vai tātad viņu skatījums attiecībā uz skolu tīkla sakārtošanu ir, protams, vērst uz... vai ir saistīts ar citu jautājumu risināšanu pašvaldības teritorijā un tas nav saistīts tikai ar skolu tīklu, bet pašvaldībām ir arī citas autonomās funkcijas, kas izriet no Pašvaldības likuma, par kurām viņām ir jā rūpējas. Viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir šī... šis pienākums gādāt par iedzīvotāju izglītību un šo bērnu izglītību.

Līdz ar to Ministru kabineta ieskatā, jautājuma risināšana ir tātad virzījies jau vairāk kā piecus gadus, bet tas ir saistīts ar šīm budžeta iespējām un tas nav vienkārši vienas dienas jautājums. Paldies.

A. Laviņš.

Paldies.

Tiesu debates ir noslēgušās un atliek šajā tiesas sēdē vēl paziņot datumu, kad tiks pasludināts tiesas spriedums.

Tātad šajā lietā tiesas nolēmums tiks pasludināts 29. jūnijā pulksten 12.00.

Paldies.

Tiesas sēdi slēdzu.